

stemme for direktivet. Det vil jeg også gerne høre ministerens kommentar til. Jeg synes, det er et meget alvorligt punkt.

Så vil jeg sluttelig spørge om det med samtykke og persons adgang til at kunne kræve at kunne give samtykke. Så vidt jeg har forstået, er dette problem heller ikke løst i direktivet. Det ligger som et forslag. Vi håber med denne debat at kunne nå at gøre opmærksom på nogle fundamentale problemer for ulandene, som skal og må løses, hvis det på nogen måde skal være acceptabelt, at Danmark stemmer for det her.

Vi håber, at partierne vil tage deres stilling til direktivet op til fornyet overvejelse, inden den endelige afgørelse falder.

(Kort bemærkning).

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Hr. Keld Albrechtsen sagde, at vi ikke her i Folketinget havde diskuteret det vigtige perspektiv i, at man begynder at patentere gener på mennesker og dyr. Det er jo ikke rigtigt, idet der har været flere debatter.

Den første var efter min erindring i 1988, umiddelbart efter at direktivudkastet var fremlagt første gang, og den anden og vigtigste var den forespørgselsdebat, vi havde i januar 1991. Men hr. Keld Albrechtsen er selvfølgelig undskyldt ved det, at i hvert fald på tidspunktet for den anden debat var han ikke medlem af Folketinget. Jeg husker ikke, om den første debat var i en periode, hvor hr. Keld Albrechtsen var inde eller ude.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan naturligvis ikke bestride, hvad hr. Kjeld Rahbæk Møller siger, at det blev diskuteret i 1991, og heller ikke, at der muligvis da var en diskussion af de fundamentale etiske problemer. Jeg kan bare konstatere, at det resultat, som nu foreligger, og som desværre ser ud til at blive vedtaget med dansk støtte, indeholder altså på vigtige punkter ting, som strider imod de fundamentale etiske principper, som også – det tror jeg at hr. Kjeld Rahbæk Møller givetvis har helt ret i – lå bag dagsordenen i 1991.

Hvis jeg har udtrykt mig forkert med hensyn til tidsforløbet, beklager jeg det, men det kan jo ikke ændre på den grundlæggende konklusion, som jeg fremkom med, nemlig at man ikke har taget konsekvensen af de etiske overvejelser.

(Kort bemærkning).

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Jeg sagde, der var en debat, og vi besluttede i en dagsorden, at vi ikke ville have patenter på mennesker eller menneskedele eller produkt-patent på dyr, men der stod bevidst ikke, at vi ikke ville have patent på gener. Det var altså en bevidst beslutning dengang.

Vi havde en etisk debat, skrev en dagsorden, hvori vi fastlagde nogle grænser, og de, der foreslog dagsordenen, har, som det er fremgået af flere taler om ministerens redegørelse, styret Danmarks holdninger og Danmarks politiske arbejde i EU siden da.

Addi Andersen (CD):

I CD er vi meget tilfredse med det danske fin-grafrtryk, der er kommet på EF-direktivet. Danmark havde en række krav, før vi kunne tilslutte os Kommissionens forslag, og de må i høj grad siges at være opfyldt.

Det glædelige er også, at vi nu har skabt retningslinjer ikke bare for Danmark, men for hele EU. Det er meget positivt, at Danmark har fået mulighed for at påvirke de internationale regler, og jeg vil påpege, at der også er kommet etiske retningslinjer. Uden dette direktiv ville Europa med stor sandsynlighed have mindst 15 forskellige regelsæt, der sikkert ikke ville have været lige så vidtgående som de danske ønsker.

Til sidst vil jeg sige, at Enhedslisten mener altid, at de har patent på at tilgodese ulandenes interesser. Det optager da også os andre. CD mener da også, at ulandenes interesser skal tilgodeses, men ulandenes interesser skal behandles i et bredere internationalt forum end EU.

Dette direktiv er efter min vurdering ikke det rette middel til at få behandlet målene i biodiversitetskonventionen – det var et svært ord – og dog har vi fået en bestemmelse ind i direktivet, der fortsat tager hensyn til ulandenes interesser. Det er vi naturligvis tilfredse med i CD.

Erhvervsministeren (Jan Trøjborg):

Jeg er glad for de bemærkninger, der er faldet fra ordførerne under debatten, og jeg synes også, det er en god idé, at vi kan tage debatten her i Folketingssalen.

Debatten er jo foregået i Folketinget før, som flere af ordførerne har været inde på, i forbindelse med optakten til vedtagelsen af den motiverede dagsorden i 1991, og siden har der været ganske mange lange forhandlinger, hvor man